Stichting Raad voor Accreditatie (RvA)

te Utrecht

Jaarverslag 2023

12 maart 2024

Inhoudsopgave

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT 3

BESTUURSVERSLAG 7

JAARREKENING 2023 20

Balans per 31 december 2023 21

Staat van baten en lasten over 2023 22

Kasstroomoverzicht over 2023 23

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten 24

Toelichting op de balans per 31 december 2023 28

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023 33

Gebeurtenissen na balansdatum 36

WNT-verantwoording 2023 Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) 36

Ondertekening jaarrekening 38

OVERIGE GEGEVENS 39

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 40

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA 45

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Verslag van de raad van toezicht

2023 was een roerig jaar, met veel conflicten en crises, nationaal en internationaal. Dat heeft ook direct effecten voor het economisch verkeer. Tegen die achtergrond van veel onzekerheden is een robuust en toekomstgericht kwaliteitssysteem van groot belang. Daaraan heeft de RvA een waardevolle bijdrage geleverd, bijvoorbeeld op het terrein van digitalisering en duurzaamheid.

Tegelijkertijd is het belangrijk dat het dagelijkse werk voor onze klanten door blijft gaan. Om bij te dragen aan het vertrouwen in producten en diensten in onze samenleving. Een duurzame en digitale transformatie is een complex proces. Zorgvuldigheid is daarbij belangrijk. Met kleine stapjes en in een goede dialoog met stakeholders; medewerkers, klanten, beleidsministerie Economische Zaken en Klimaat ('EZK') en andere belanghebbenden van de RvA. De raad van toezicht heeft in de verschillende overleggen van 2023 met het bestuur veel aandacht aan deze thema's besteed en zijn taken in onafhankelijkheid vervuld als toezichthouder, als werkgever en als klankbord en sparringpartner voor het bestuur van de RvA.

Samenstelling raad van toezicht
De leden van de raad van toezicht beschikken over uiteenlopende achtergronden, kennisgebieden en persoonlijke kwaliteiten. De samenstelling van de raad van toezicht en de aandachtsgebieden van de leden zijn in 2023 ongewijzigd:

- Yvonne van Rooy is als voorzitter onder meer verantwoordelijk voor de governance en heeft daarnaast HR als aandachtsgebied (samen met Peter van Rhede van der Kloot);
- Ineke Mastenbroek is vicevoorzitter en heeft met Ron de Mos aandacht voor de financiële aangelegenheden. Tevens is Ineke Mastenbroek voorzitter van het RvA Onpartijdigheidsoverleg;
- Peter van Rhede van der Kloot is per 31 augustus 2023 voor een derde en laatste termijn benoemd, heeft HR als specifiek aandachtsgebied en fungeert als contact naar de OR; dit doet hij samen met de voorzitter;
- Jaap van den Heuvel is per 1 augustus 2023 eveneens voor een derde en laatste termijn benoemd en heeft naast Kwaliteit, samen met Ron de Mos, aandacht voor IT-vraagstukken;
- Ron de Mos is per 15 oktober 2023 voor een tweede termijn benoemd en richt zich op financiële aangelegenheden en IT-vraagstukken, samen met de vicevoorzitter respectievelijk Jaap van den Heuvel.

Bijeenkomsten en aanwezigheid
De raad van toezicht is in 2023 vijf maal plenair bijeengekomen voor een (fysieke) vergadering waarbij voorafgaand aan elke vergadering een vooroverleg buiten aanwezigheid van het bestuur plaatsvond. Tevens is de juli-vergadering gecombineerd met een bijzonder interessant bedrijfsbezoek aan het Nationaal Metrologisch Meetinstituut te Delft. Op een uitzondering na zijn alle leden van de raad van toezicht bij de overleggen aanwezig geweest.

Voorafgaand aan de plenaire vergaderingen hebben de betrokken leden van de raad van toezicht aanvullende overleggen met bestuur en management ten aanzien van specifieke onderwerpen c.q. aandachtsgebieden. Ook vindt indien nodig tussentijdse afstemming door de leden van de raad van toezicht met het bestuur plaats. Bij specifieke onderwerpen zoals HR, IT (digitale transformatie-programma's) en Finance zijn de betrokken leden van het managementteam RvA in de vergadering uitgenodigd.

Evaluatie bestuur en raad van toezicht
Mede in het kader van de afloop van de eerste benoemingstermijn van het bestuur op 22 juni 2023 hebben de voorzitter en vicevoorzitter begin 2023 jaargesprekken met de beide bestuurders gevoerd. Hierbij zijn ook enkele collega's van de RvA gevraagd input te leveren. De besprekingen binnen de raad van toezicht over de herbenoeming van Roeland Nieuweboer als voorzitter en Joep de Haas als lid van het RvA-bestuur zijn constructief verlopen en er is unaniem positief besloten. Met veel genoegen heeft de raad van toezicht in zijn vergadering van 12 maart 2023, met inachtneming van de goedkeuring van de Minister EZK, het besluit genomen voor de herbenoeming van de beide bestuurders per 22 juni 2023 voor een termijn vier jaar.

Tevens heeft de raad van toezicht eind 2023 zijn jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. Ook het bestuur heeft hierbij input geleverd. Het algehele beeld is positief. Er is onder meer stilgestaan bij een versterking van de kennis bij de raad van toezicht op het gebied van datagestuurd werken en Artificial Intelligence (AI). De raad van toezicht vindt het belangrijk om oog te houden voor alle stakeholders van de RvA. Het programma voor permanente educatie ziet de raad van toezicht graag in 2024 gecontinueerd, waarbij ook het jaarlijkse bezoek aan een geaccrediteerde RvA-klant zeer wordt gewaardeerd.

Belangrijke thema's en besluiten in 2023
De in 2023 besproken onderwerpen zijn te groeperen rond twee thema's:

1. Tussentijdse evaluatie en implementatie Strategisch Plan 2021-2025
    - In 2023 heeft een tussentijdse evaluatie van het Strategisch Plan 2021-2025 plaatsgevonden. De raad van toezicht waardeert de goed voorbereide strategiemiddag en de gelegenheid die geboden is om over belangrijke vraagstukken mee te denken. De raad van toezicht sluit zich aan bij de zienswijze van het bestuur en managementteam dat de indertijd geformuleerde RvA missie en visie voldoende stevig is met een heldere stip aan de horizon. De RvA is 'halverwege' op de goede weg, ondanks de onvoorziene tegenslagen (o.a. door corona) bij de start van de implementatie van de nieuwe strategie. Tegelijkertijd is het belangrijk om in het huidige tijdsbestek bepaalde accenten te leggen; onder meer ten aanzien van een versterkte focus op informatieveiligheid, de rol die de RvA moet innemen ten aanzien van duurzaamheid en de adaptie/adoptie van de veranderingen door de organisatie die met de digitale transformatie van de RvA gepaard gaan;
    - De implementatie van de strategie wordt met de inrichting van portfoliomanagement en de ontwikkelde Roadmap in samenhang opgepakt. De raad van toezicht wordt in elke vergadering geïnformeerd over de voortgang en concrete resultaten van de verschillende programma's en projecten en stelt zich op als een kritisch klankbord voor de implementatie in de organisatie;
    - De uitkomsten van het Medewerkersonderzoek in 2022 zijn uitgebreid besproken met het bestuur. De raad van toezicht staat achter een verdere doorontwikkeling van de Krachtige Teams en de gehanteerde besturingsfilosofie waarbij een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en het open en eerlijk aanspreken van elkaar;
    - Ook werd de raad van toezicht regelmatig geïnformeerd over de contacten met het ministerie van EZK. De raad van toezicht en bestuur hechten veel waarde aan een goede samenwerking met het beleidsministerie waarbij een gepaste afstand wordt bewaakt die aansluit bij de aard van de RvA als private zbo (zelfstandig bestuursorgaan). De raad van toezicht heeft met waardering kennisgenomen van de door het ministerie EZK in 2023 toegekende subsidies die bijdragen aan de noodzakelijke digitale transformatie van de RvA;
    - De uitkomsten van het Opvolgingsonderzoek van de Onderzoeksraad voor Veiligheid over de veiligheid van historische zeilschepen zijn uitgebreid besproken met het bestuur. De rol van de RvA daarbij is bescheiden, tegelijkertijd ondersteunt de raad van toezicht van harte de inspanningen van het bestuur om met de betrokken ketenpartners samen te werken aan een betere borging van de veiligheid aan boord van schepen van de historische zeilvloot;
    - De inbreng van de Gebruikersraad en de versterking van de contacten door middel van bestuurlijke overleggen met belanghebbende organisaties;
    - Onder voorzitterschap van de vicevoorzitter hebben deelnemers van het RvA Onpartijdigheidsoverleg een herijkte risicoanalyse over de onpartijdigheid van de RvA bediscussieerd met waardevolle adviezen voor het bestuur;
    - De voorzitter van de Commissie Accreditaties ('CA'), Kees Pasmooij, heeft zijn bevindingen toegelicht in een vergadering van de raad van toezicht. De raad van toezicht heeft ingestemd met een verlenging van zijn benoemingstermijn gezien het belang van zijn rol bij de CA. Eind juni 2023 heeft gewaardeerd CA-lid, Bert Bakker, afscheid genomen van de RvA. De raad van toezicht is bijzonder blij met de benoeming van zijn opvolger, Hans Kristian Ploos van Amstel, per 1 juni 2023;
    - Het jaarverslag over de meldregeling Klokkenluiders en het jaarverslag Vertrouwenspersoon RvA. De raad van toezicht heeft uitgebreid stilgestaan bij de twee meldingen in 2022 van ongewenst gedrag. Het ontbreken van de context van een melding bemoeilijkt de wijze waarop hiermee omgegaan moet worden. Bestuur en MT hebben een training van Bezemer en Schubad gevolgd over sociale veiligheid en omgangsvormen op het werk.

De raad van toezicht ondersteunt van harte het initiatief van het bestuur voor de georganiseerde dialoogsessies met de Krachtige Teams over het thema sociale veiligheid;
- Ontwikkelingen op het internationale speelveld bij o.a. de EA (European Co-operation for Accreditation) en de actieve rol van de bestuursvoorzitter in de EA-Executive Board en andere RvA-collega's in een aantal belangrijke internationale werkgroepen. De raad van toezicht heeft veel waardering voor de inspanningen op het gebied van de internationale samenwerking met andere EA-Accreditation Bodies vanuit het oogpunt van een verdere harmonisering en een uitwisseling van kennis. Tegelijkertijd onderschrijft de raad van toezicht het belang om kritisch te blijven op de toegevoegde waarde van bepaalde gremia;
- Tevens heeft de vicevoorzitter een presentatie verzorgd over haar persoonlijke ervaringen bij verschillende organisaties met activiteiten in de landbouw en hoe deze omgaan met het borgen van kwaliteit.

2. Financiën en risicobeleid

In elke vergadering van de raad van toezicht zijn de actuele financiële cijfers en prognose ten opzichte van de begroting voor het gehele boekjaar onderwerp van gesprek. De raad van toezicht heeft in zijn vergadering van 12 maart 2023 het rapport inzake het jaarverslag 2022 na bespreking met de externe accountant goedgekeurd en het bestuur decharge verleend voor het gevoerde beleid. Ook is uitgebreid stilgestaan bij een geactualiseerde (brede) risicoanalyse en de management review 2023. Zoals te doen gebruikelijk zijn in de oktober-vergadering het jaarplan en hieruit voortvloeiende begroting 2024 behandeld.

Relatie met de Ondernemingsraad

De voorzitter en mede-portefeuillehouder (HR/OR) hebben in 2023 twee plenaire overleggen gevoerd met de in 2023 nieuw samengestelde Ondernemingsraad van de RvA en de bestuursvoorzitter. In deze overleggen stonden vooral de algemene gang van zaken (conform Artikel 24 van de WOR), de sociale veiligheid en de ontwikkelingen bij de RvA centraal. Daarnaast hebben de portefeuillehouders (HR/OR) een informeel overleg gehad met de Ondernemingsraad. De raad van toezicht heeft veel waardering voor de wijze waarop de open en constructieve gesprekken plaatsvinden.

De raad van toezicht ziet 2024 met vertrouwen tegemoet.

Utrecht, 12 maart 2024

Yvonne van Rooy, voorzitter
Ineke Mastenbroek, vicevoorzitter
Jaap van den Heuvel
Ron de Mos
Peter van Rhede van der Kloot

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag

Hierbij het jaarverslag over 2023. Binnenkort volgt het Publieksverslag 2023. De titel zal zijn 'Met Vertrouwen Verhelderen'. Verwijzend naar een jaar waarin we meer werk hebben gemaakt van het verhelderen van de rol van de RvA. 2023 was daarmee een jaar waarin wij veel naar buiten traden naar stakeholders, zoals ministeries en buitenlandse accreditatieinstellingen.

Met dit document brengen wij als raad van bestuur van de stichting Raad voor Accreditatie (RvA) verslag uit over boekjaar 2023. Als u meer wilt weten over de inrichting van onze organisatie, kijk dan naar het organogram van de RvA dat terug is te vinden op onze website: https://www.rva.nl/organisatiestructuur/.

2023 was een jaar van grote onrust in de wereld. Ook viel het kabinet in 2023 waarbij de uitkomsten van de daaropvolgende verkiezingen een uitdaging blijken voor een nieuw kabinet.
Crises lijken daarmee op zichzelf een constante te worden. In die veranderende wereld is het de kunst om als RvA koers te houden en te blijven beschouwen waar wij toegevoegde waarde kunnen leveren.

2023 is uiteindelijk een goed jaar geweest omdat het een jaar was van een gerichte realisatie van de strategische doelstellingen. Er is hard gewerkt en er is veel opgeleverd. Op allerlei terreinen.

De uitkomst in financiële zin is een licht negatief resultaat. De begrote baten accreditaties zijn nagenoeg gerealiseerd. Tegelijkertijd is sprake van iets hoger ziekteverzuim onder onze Lead Assessors waarvoor externe inhuur noodzakelijk was. Dit heeft een negatief effect op de brutomarge. De lagere brutomarge is deels gecompenseerd door lagere bedrijfskosten.

Het was ook een jaar waarin duidelijk werd dat een bepaalde omvang van door- en uitstroom van personeel een gegeven is. Het bestuur bedankt het HR-team voor de snelle en adequate werving van nieuwe collega's en alle collega's voor de extra inzet om 'bij te springen' en nieuwe collega's in te werken.

1. Strategie en implementatie

Missie, visie en strategie
De mensen van de RvA handelen bewust vanuit de missie en visie. De missie, visie, strategie en het Strategisch Plan zijn regelmatig onderwerp van gesprek binnen de organisatie. Dit geldt zeker voor nieuw gestarte collega's. Met hen wordt expliciet stilgestaan bij de betekenisgeving van het werk van de RvA voor de maatschappij en in het economisch handelsverkeer.

Hier staat de RvA voor:
'Burgers en bedrijven willen kunnen vertrouwen op de kwaliteit van producten en diensten. Met accreditatie verrijken wij dat vertrouwen.

Dagelijks beoordelen wij de competente, consistente en onpartijdige bedrijfsuitoefening van bedrijven en instellingen. Deze bedrijven en instellingen testen, inspecteren en certificeren. Zij hebben een cruciale rol in de kwaliteit van producten en diensten. Wij doen ons werk op een deskundige, transparante en onbevooroordeelde wijze.

Met een accreditatieverklaring bevestigen wij ons vertrouwen. Dit draagt bij aan een duurzame en goed functionerende internationale samenleving met open handelsverkeer en ruimte voor innovatie.'

De hoofdpunten van de strategie zijn:
- Relevant en toekomstbestendig zijn door markt- en klantgerichter werken met nieuwe waardeproposities, klanten helpen te leren als uitgangspunt en betere dienstverlening met kortere doorlooptijden;
- Daarvoor hebben wij competente mensen en Krachtige Teams nodig;
- Communicatie is heel belangrijk en opent deuren naar (nieuwe) netwerken en vergroot de bekendheid met accreditatie;
- We zijn ons bewust van het belang van informatieveiligheid in het kader van onze reputatie en de belangen van onze klanten;

- Samenwerking met publieke toezichthouders en beleidsdepartementen, waardoor we samen met hen werken aan een sterk toezichtstelsel en versterking van de kwaliteitsinfrastructuur.

Midterm Strategie
In 2023 heeft een tussentijdse evaluatie van het Strategisch Plan 2021-2025 plaatsgevonden door het bestuur met de raad van toezicht. Bestuur en raad van toezicht kwamen tot de conclusie dat de bestaande strategie voldoende robuust is om als basis op verder te bouwen. Aandachtspunten zijn er zeker, zoals informatiebeveiliging en de adaptie van de digitalisering door de collega's. Verder is er een gezamenlijk bewustzijn dat het van belang is om de ontwikkelingen vanuit de Europese Commissie actief te volgen. Dit kan mogelijk in samenwerking met andere buitenlandse accreditatieinstellingen.

Roadmap
In 2023 is veel werk gemaakt van het gericht en doordacht (verder) implementeren van het Strategisch Plan 2021-2025. Met een Roadmap in de hand worden de verbeterinitiatieven gemonitord. De Roadmap en de onderliggende programma's of projecten zijn maandelijks besproken in de MT-vergaderingen en in enkele-thematische MT-sessies.

2. Klanten

Nieuwe ontwikkelingen met en voor klanten
In 2023 is de eerste accreditatie voor de nieuwe norm EN-ISO/IEC 17029 uitgereikt. Eind 2023 zijn alle afgegeven accreditaties voor de verificatie van broeikasgassen overgegaan naar deze norm. De RvA is ondertekenaar van de Multilaterale overeenkomst van EA voor de EN-ISO/IEC 17029. Een mogelijk nieuw werkgebied voor de EN-ISO/IEC 17029 is verificatie van milieujaarrapportages volgens de Corporate Sustainability Reporting Directive ('CSRD'). Deze Europese regeling is in 2023 gepubliceerd en biedt de mogelijkheid voor lidstaten om accreditatie van verificatie-instellingen mogelijk te maken. De RvA is in contact met diverse partijen, waaronder het ministerie van Financiën, om deze optie in Nederland mogelijk te maken.

De oproep voor de ontwikkeling van accreditatie voor OT-systemen (operationele technologie systemen) uit 2022 heeft geleid tot een ontwikkelproject voor een tweetal instellingen voor de IEC 62443. Dit project is in 2023 gestart en is nog in uitvoering. De instellingen hebben meer tijd nodig.

In 2023 is gewerkt aan de ontwikkeling voor de accreditatie van Biobanken. Drie instellingen nemen deel aan de pilot en zijn in de voorbereidende fase voor de accreditatiebeoordeling. Inmiddels hebben de training van deskundigen en workshops plaatsgevonden. Vanuit European co-operation for Accreditation (EA) en International Laboratory Accreditation Co-operation (ILAC) is de Multilaterale overeenkomst voor de Biobanken opgezet, waar de RvA zich voor kan aanmelden na het verlenen van de eerste accreditatie.

Met de Rijksdienst Digitale Infrastructuur ('RDI') is een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor het gezamenlijk uitvoeren van beoordelingen in het kader van de Cyber Security Act ('CSA'). Eind 2023 is het eerste schema door de Europese Commissie vastgelegd in een Implementing Act. Deze beoordelingen worden in 2024 uitgevoerd.

Voor de ISO 15189:2022 (medische laboratoria) en de ISO 17043:2023 (organisatoren van ringonderzoeken) zijn nieuwe versies van de accreditatienormen verschenen. In 2023 heeft de RvA de transitieprojecten opgezet voor deze normen, de instellingen zijn geïnformeerd en beoordelaars zijn getraind op het toepassen van de nieuwe normen. De transities voor beide normen lopen tot in 2025.

Marktgericht werken: pilot aangekondigde uitbreidingsaanvragen
Sommige klanten betreuren de doorlooptijd van uitbreidingsaanvragen. Hun belang voor een kortere 'time to market' is groot, omdat ze zich sneller op nieuwe markten willen begeven waar hun directe klanten om vragen. Dat vraagt vaak om een uitbreiding van hun 'scope'. Een paar jaar geleden is al geïnvesteerd om met klanten deze doorlooptijden te verkorten. In 2023 is wederom geïnvesteerd in een vernieuwende aanpak die moet leiden tot kortere doorlooptijden. Doel is om de afhandeling te versnellen en het verwachtingsmanagement te verbeteren door vooraf beoordelaarscapaciteit te reserveren. Dit is niet vrijblijvend voor de klant; deze committeert zich aan tijdige aanlevering van de

benodigde documenten. Deze aanpak leidt tot een zeer aanzienlijke verkorting van de doorlooptijd. In 2024 wordt een grotere pilot uitgevoerd met meerdere klanten.

Wegwijs-trainingen
De RvA is in 2023 verder gegaan met 'Wegwijs'-trainingen voor klanten. Bedoeling is om nieuwe klanten of nieuwe collega's van bestaande klanten kennis te laten maken met de RvA. Doel is dat klanten begrijpen wat de rol en de aanpak is van de RvA en zich vertrouwd voelen met de RvA. De komst naar ons kantoor werkt hopelijk drempelverlagend om sneller met ons het contact aan te gaan. In totaal zijn in 2023 zes trainingen georganiseerd; vijf voor medewerkers van bestaande klanten en één voor medewerkers van nieuwe klanten. De training wordt door veel deelnemers erg gewaardeerd.

3. Stakeholders

Opvolgingsonderzoek Onderzoeksraad voor Veiligheid over de historische zeilvaart
De Onderzoeksraad voor Veiligheid ('OvV') heeft in 2023 weer onderzoek gedaan naar de veiligheid van de historische zeilvloot, ook bekend als de bruine vloot. Dit, vanwege twee dodelijke ongelukken aan boord van historische zeilschepen in 2022.

De OvV stelt dat door gebreken in het toezicht de veiligheid niet is toegenomen. Het eerdere onderzoek van de OvV zette wel aan tot initiatieven maar met onvoldoende resultaat. Voor de Inspectie Leefomgeving en Transport ('ILT'), de betrokken brancheverenigingen en de schippers maar ook voor de RvA ligt er een opgave om tot verbetering van het toezicht te komen. De RvA trekt zich de uitkomsten van het rapport aan en participeert actief in de door de minister opgerichte bestuurlijke taskforce. Deze taskforce zet zich er voor in dat passagiers in 2024 weer met een gerust gevoel aan boord van deze schepen kunnen. De RvA heeft met name veel inspanningen gedaan ten aanzien van de bestuurlijke afstemming met de ILT en het behandelen van het proces rondom de schorsing van één van de keuringsinstanties.

De kracht van de kwaliteitsinfrastructuur
De RvA werkt intensief samen met haar stakeholders. De RvA maakt met een deel van hen onderdeel uit van de kwaliteitsinfrastructuur. Samen met het Nederlandse standaardisatie-instituut NEN en de uitvoerders van testen, inspectie en certificatie. Deze uitvoerders zijn voor een groot deel vertegenwoordigd door twee brancheorganisaties Fenelab (Federatie van Nederlandse Laboratoria) en NVCI (Nederlandse Vereniging van Certificerende Instellingen). Naast technisch-beleidsmatige overleggen voert het bestuur van de RvA meer bestuurlijk georiënteerde overleggen met de besturen van Fenelab, de Vereniging van Schemabeheerders en NVCI. Wij ervaren de overleggen als zeer nuttig omdat de goede onderwerpen keer op keer op tafel komen.

Zo hebben we afgelopen jaar uitgebreid gesproken over het signaalrapportage van de ILT 'meer inzicht en toezicht op certificering'. De RvA heeft in de zomer een Round Table georganiseerd met enkele directeuren en bestuurders van certificerende instellingen en vertegenwoordigers uit de lab-wereld. De Inspecteur-Generaal van de ILT en professor dr. H.B. (Heinrich) Winter van de Rijksuniversiteit van Groningen waren ook aanwezig. Doel was te komen tot een wederzijds inzicht in de verschillende werelden. De geslaagde bijeenkomst voorzag in een grote behoefte.

Eind 2023 is een breder overleg met de deelnemers van de kwaliteitsinfrastructuur geweest om een gezamenlijke kernboodschap te formuleren. In 2024 wordt dit vervolgd.

Samenwerking met ministeries
De RvA ziet de ministeries tevens als een belangrijke stakeholder. Met een bijzondere positie voor het ministerie van Economische Zaken en Klimaat ('EZK'). De pSG (plaatsvervangend Secretaris-Generaal) vervult de rol van 'eigenaar' voor de minister en de directie Mededinging en Consument is de beleidsverantwoordelijke directie. Wij ervaren veel steun van het ministerie voor de inzet van accreditatie als beleidsinstrument. Ze hebben goed zicht op onze diverse beleidsontwikkelingen en zijn zeer betrokken. De RvA participeert in een overleg voorgezeten door de pSG van het ministerie met uitvoeringsorganisaties over verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Dit naar aanleiding van de Toeslagenaffaire.

In 2023 heeft de RvA een stevig beleidssignaal naar zeven ministeries geschreven. Kern van de boodschap is dat bij inzet van zelfregulering, lees testen of certificering onder accreditatie, de oorspronkelijke beleidsdoelstellingen niet altijd worden gehaald. Naar aanleiding van de brief is er contact tussen de RvA en de aangeschreven ministeries.

Werk voor de Europese Commissie ('EC')
We hebben namens de European co-operation for Accreditation ('EA') denkkracht voor de EC geleverd over de implementatie van de Cyber Resilience Act ('CRA'). De CRA stelt cybersecurity eisen aan draadloos communicerende apparaten. Onze adviezen betroffen de relatie tussen certificering voor de CRA en de Cyber Security Act ('CSA'), waarbij een certificaat ingezet kan worden voor beide Acts. De inzet heeft de RvA geleverd via een Task Force Group van de EA. De bijdragen van de RvA op dit gebied zijn erg gewaardeerd.

Een ander adviesonderwerp is Ecodesign in relatie tot CE-markeringen. De EC is bezig met de uitbreiding van eisen voor hergebruiksnormen ten behoeve van recycling. De RvA heeft onder meer meegedacht over duurzaamheidsmodules. De RvA is daarnaast direct bevraagd door de EC over de Green Claims Directive. Betrouwbaarheid van de claims is immers heel belangrijk voor de EC.
Deze trajecten zijn belangrijk; het biedt de RvA de kans om in een voortijdig stadium van Europese regelgeving mee te denken en daarmee zaken 'aan de voorkant' het goed te regelen.
Voor dit werk ontvangt de RvA een vergoeding van de EA.

Een betrokken Gebruikersraad
In 2023 heeft de RvA twee keer overleg gehad met de vertegenwoordigers van onze klanten in de Gebruikersraad. In de Gebruikersraad is de verbinding verstevigd door meer diepgaande gesprekken. We spreken met hen over kpi's zoals bijvoorbeeld de doorlooptijden en praten ook over ontwikkelingen in de markt. De Gebruikersraad vindt efficiency belangrijk en ondervraagt de RvA hierop positief-kritisch. Onderwerpen zoals een verlichtbeoordelingsprogramma, de arbeidsmarkt, de toepassing van niet-geharmoniseerde normen, duurzaamheid, informatieveiligheid en bijwoningen komen ook aan de orde. De pilot aangekondigde uitbreidingsaanvragen is ook gepresenteerd in de Gebruikersraad. Verder rapporteert de RvA aan de Gebruikersraad over de implementatie van de digitalisering en de performance. De Gebruikersraad heeft in 2023 positief geadviseerd over de tarieven voor 2024.

Levendig Strategisch Adviesforum
De RvA heeft in oktober 2023 belangrijke stakeholders mogen ontvangen om over het onderwerp Duurzaamheid te praten. Aanwezig waren vertegenwoordigers uit de lab-wereld, bedrijfsleven, overheid en schemabeheerders. Er is in de sessie gesproken over de mogelijkheden die wij allen, ook als kwaliteitsinfrastructuur, hebben om bij de dragen aan een duurzamere wereld. Veel gehoord was het belang van normontwikkeling op het gebied van duurzaamheid en de mogelijkheid duurzaamheidsvragen mee te nemen in de wijze van beoordelen. Opvallend is het grote aantal schema's op duurzaamheidsgebied dat door de RvA in het kader van accreditatie wordt gehanteerd. De output van deze bijeenkomst wordt o.a. gebruikt voor het te ontwikkelen position statement van de RvA over Duurzaamheid.

Onpartijdigheidsoverleg
Het is belangrijk dat de RvA onpartijdig is in zijn handelen. Het betrekken van belanghebbenden bij het proces voor het borgen van de onpartijdigheid sluit aan bij de norm waar de RvA aan moet voldoen, de ISO/IEC 17011. Onder leiding van de vicevoorzitter van de raad van toezicht van de RvA hebben de acht deelnemers (vertegenwoordigers van RvA's belanghebbenden/stakeholders) een door het management opgestelde risicoanalyse over de onpartijdigheid van de RvA bediscussieerd. De totstandkoming van en de methodiek achter de risicoanalyse is op voorhand door een onafhankelijk extern deskundige getoetst.

Corporate Sustainability Report Directive ('CSRD')
In het kader van deze nieuwe Europese regelgeving kan de nationale wetgever ruimte bieden aan Independent Assurance Services Providers, lees certificerende instellingen, om diensten aan te bieden aan bedrijven die CSRD-plichtig zijn vanaf boekjaar 2025. De Nederlandse wetgever biedt

vooralsnog die ruimte niet aan de certificerende instellingen; wel aan de accountantskantoren. De RvA heeft als onafhankelijke toezichthouder het ministerie van Financiën in ieder geval bewust gemaakt van het bestaan en de mogelijkheden van de mogelijke rol van certificerende instellingen.

Buitenland
De RvA is sinds jaar en dag actief in het buitenland. Dat past in de ambitie van de RvA om een betekenisvolle rol op het internationale accreditatiepodium te spelen. Los van het lidmaatschap van de Executive Board van de European Cooperation for Accreditation ('EA') is de RvA actief in diverse landen. Zo wordt de RvA gevraagd voor beoordelingen bij klanten in landen zoals Japan, Kenia en Rwanda. Bovendien is de RvA actief in de internationale beleidsontwikkeling van accreditatie (zoals harmonisatie). Tot slot is de RvA actief in het bijdragen aan het versterken van de organisatieontwikkeling van verschillende Europese accreditation bodies. Dit, vanuit het oogpunt dat, wil accreditatie relevant en toekomstbestendig blijven, de organisatieontwikkeling in zijn geheel van accreditation bodies op Europees niveau een impuls nodig heeft.

4. De collega's en HR

Ook in 2023 is weer stevig geïnvesteerd in de ontwikkeling van de Krachtige Teams. Doel is te komen tot meer autonomie, veerkracht en een betere samenwerking binnen en tussen de Krachtige Teams. Dit, omdat de RvA een grote ambitie heeft en iedereen daarbij nodig heeft. In 2023 was één van de thema's de wisselwerking tussen de Krachtige Teams en het MT over de kaderstelling bij het oppakken van eigen initiatieven door de Krachtige Teams.

Arbeidsmarkt
In 2023 zijn veel vacatures ingevuld en heeft de RvA 15 nieuwe collega's aangenomen. Tevens zijn 12 mensen ingehuurd voor de verschillende programma's zoals Informatiegestuurd Werken ('IGW') en voor vervanging bij ziekte. In 2023 heeft het MT besloten om structureel twee fte vrij te maken om de onderbezetting in de operatie beter op te kunnen vangen vanwege doorlopende vacatures. In deze afdeling zijn immers 10 mensen in 2023 naar een baan buiten de RvA vertrokken; dat is bijna één derde en zorgt voor frictie. In totaal verlieten 18 mensen de RvA, wat op het totale personeelsbestand fors is.

Performance management
In 2022 is Performance management geïntroduceerd en geïmplementeerd. Met de nieuwe performancemanagement cyclus zijn we een nieuwe weg ingeslagen die past bij onze organisatiefilosofie en het werken met Krachtige Teams. In de Krachtige Teams beleggen we meer eigenaarschap bij de collega's en hun teams. We leggen de regie op de persoonlijke ontwikkeling in werkverband bij de mensen zelf. We zien dat de strategie steeds meer begint te leven wat onder meer tot uiting komt in de teamdoelstellingen van de Krachtige Teams. Dit vergroot het bewustzijn op de totale context en met name de bedrijfsvoerings-context. Wat we zien is een toename van nieuwe, creatieve ideeën die bijdragen aan de organisatiedoelstellingen. De organisatie inrichting en governance hebben we aangepast om deze ideeën horizontaal tussen de teams te kunnen delen. Daar waar we van supervisie (het gesprek met een leidinggevende) meer en meer willen gaan naar het gesprek tussen collega's, zien we dat laatstgenoemde nog beter moet landen bij de collega's.

Dialoog met de Krachtige Teams
Eind 2022 heeft een Medewerkersonderzoek plaatsgevonden. Met een respons van 87% gaf dit onderzoek een goed beeld van hoe de medewerkers hun werkzaamheden en het werken bij de RvA beleven. In 2023 zijn het MT en bestuur met de collega's/Krachtige Teams in gesprek gegaan over de uitkomsten van het onderzoek. De beleefde werkdruk is één van de belangrijkste topics. Ook 'open en eerlijke communicatie' en de 'rol en bevoegdheden van de Krachtige Teams' worden belangrijk gevonden. Daarnaast hebben gesprekken plaatsgevonden met alle Krachtige Teams over sociale en psychologische veiligheid binnen de teams en de RvA. Een ervaren trainer heeft dit begeleid.

Overig HR
Eind 2023 had de RvA 109 medewerkers vast in dienst (gemiddeld 2023: 97 fte). Van de 109 medewerkers die eind 2023 in dienst waren zijn 72 vrouw en 37 man. De gemiddelde leeftijd van de mannen is 52 jaar en van de vrouwen 44 jaar. Daarnaast is er een pool van circa 30 externe gecontracteerde Lead assessoren en circa 530 externen uit het werkveld inhoudelijke deskundigen.

Ondernemingsraad
Begin 2023 is een nieuw samengestelde Ondernemingsraad van start gegaan. De relatie tussen de Ondernemingsraad en het bestuur kenmerkte zich ook in 2023 door een open dialoog en goede samenwerking.
De Ondernemingsraad was het afgelopen jaar betrokken bij alle bovenstaande HR-onderwerpen en is uitgebreid meegenomen in onderwerpen zoals de implementatie van de strategie en de afschaffing van de regeling voor de verplichte vrije dag in het voorjaar. Het bestuur bedankt alle OR-leden voor hun inzet.

Externe deskundigen (technical assessoren)
De RvA heeft in 2023 twee middagen georganiseerd voor technical assessoren op het terrein van de ISO 17025. Doel is om meer binding te realiseren tussen deze externe deskundigen en de RvA. De bijeenkomsten zijn goed bezocht. Thema's waren naast technisch inhoudelijke onderwerpen, de RvA-strategie en 'Klanten Helpen Leren'.

5. Duurzaamheid

De RvA zet de vorig jaar ingezette lijn voort als het gaat om duurzaamheid. In het t.a.v. duurzaamheid gekozen ambitieniveau "doing good" wil de RvA als "differentiator" kansen identificeren om positieve maatschappelijke impact te creëren.

In 2024 wordt op basis van een vastgesteld beleid omtrent Duurzaamheid een position statement over Duurzaamheid ontwikkeld. Ten aanzien van de eigen footprint wordt ingezet op vormen van duurzaam reizen, minder printen en afval scheiden op kantoor.

6. Ondersteunende middelen en processen

Digitale transformatie RvA
De aanvraagtool is gerealiseerd. Er is ook gewerkt aan een verbeterde versie van de planningstool. In de rapportagetool is het nu mogelijk dat meerdere klantvertegenwoordigers participeren in het systeem. Dit was een nadrukkelijk verzoek van onze klanten. Daarnaast is een contactloket gebouwd en operationeel, dat voorziet in mogelijkheid om een melding of signaal, Woo-verzoek of klacht in te dienen. Deze wordt dan automatisch verwerkt in de backoffice en de klant ontvangt een ontvangstnotificatie. Afgelopen jaar heeft de RvA ingezet op een nieuwe businesspartner voor het gehele beheer en ontwikkeling van onze kernapplicatie Prisma. Dat lijkt te gaan slagen. Deze overgang was noodzakelijk omdat de bestaande businesspartner in haar werkwijze minder goed aansloot bij onze wensen. De overgang naar een nieuwe businesspartner heeft wel geleid tot een extra aanwending van de financiële middelen en heeft tevens veel inspanningen van de direct betrokken collega's en het management gevraagd. Voor de registerfunctie is een ontwerp gemaakt en deze zal in 2024 worden gerealiseerd.

De RvA is gaan voldoen aan de Woo en de Bekendmakingswet. We voldoen ook aan de wet Digitale Toegankelijkheid met uitzondering van de registerfunctie.

Informatiegestuurd Werken
De RvA wil met de juiste informatie de juiste beoordelingen uitvoeren. Afgelopen jaar is een doorstart gemaakt met programma Informatiegestuurd Werken ('IGW'). Om invulling te geven aan deze ambitie is de RvA met financiële steun van het ministerie van EZK het programma Informatiegestuurd Werken gestart. De eerste fase van het programma met het realiseren van een technische infrastructuur, data-architectuur met bijbehorende data-governance en de ontsluiting van de interne data naar een datawarehouse is inmiddels gerealiseerd. In 2023 is veel aandacht besteed aan een vernieuwende programma-opzet, voorlichting aan collega's en het formuleren van een heldere visie.

Informatieveiligheid
Er zijn geen noemenswaardige incidenten geweest. Informatiebeveiliging en Privacy, zeker in relatie met programma IGW, heeft continu de aandacht en zal dat blijven krijgen. De RvA heeft regelmatig contact over informatiebeveiligingsonderwerpen met de CIO-officer van het ministerie van EZK. Zij houden ons ook scherp en geven advies. De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is de guideline voor de RvA als het gaat om informatiebeveiliging.

We vorderen gestaag met onze informatiebeveiliging. In termen van de BIO zijn we op een schaal van 0 tot 5 gestegen van 2.3 naar 2.8 als het gaat om het volwassenheidsniveau van de maatregelen die de RvA neemt. De RvA werkt nadrukkelijk aan de bewustwording bij de medewerkers. Met succes hebben we een vulneralibily test doorstaan. Ook het privacybeleid is van groot belang. De RvA heeft een privacybeleid ontwikkeld: van belang is hoe wij omgaan met onze gegevens. We sluiten aan bij de eisen van de overheid.

Managementreview 2023
In 2023 is gestart met het gebruik van de Prisma-rapportagetool voor de vastlegging en de opvolging van bevindingen vanuit de interne audits. Op basis van de uitkomsten hiervan en de Management review in 2023 hebben bestuur en MT geconcludeerd dat de nieuwe opzet goed werkt met als uitkomst dat de RvA overall voldoet aan de eisen van de ISO 17011:2017. Tegelijkertijd zijn er enkele verbeteracties geformuleerd, o.m. de aanpassing van het huidige gedocumenteerde managementsysteem aan nieuwe en gewijzigde bedrijfsprocessen.

Risicoanalyse
Periodiek worden de risico's in kaart gebracht en binnen het MT en met de raad van toezicht besproken. Tevens wordt hierbij het proces rondom risicomanagement geëvalueerd.

In onderstaande tabel zijn de meest kenmerkende risicoclusters met bijbehorende mitigerende maatregelen uiteengezet.

Strategisch / Bestuurlijk	
Toelichting	Vertrouwen van de maatschappij: Verlies vertrouwen van overheden, EC, marktpartijen en andere stakeholders in geaccrediteerde conformiteitsbeoordeling
Impact, kans en risicobereidheid (H/M/L)	Potentiële impact: H Kans: L Risicobereidheid: L
Mitigerende maatregelen	- Actief stakeholdermanagement - Vergroting kenbaarheid / waarde accreditatie - Voortdurende aandacht voor ontwikkelingen in de markt en doorvertaling naar productontwikkeling/verbetering

Adequate competente bemensing	
Toelichting	Niet in staat zijn tijdig voldoende deskundige beoordelaars in te zetten
Impact, kans en risicobereidheid (H/M/L)	Potentiële impact: H Kans: M Risicobereidheid: L
Mitigerende maatregelen	- Gerichte arbeidsmarktcommunicatie om belang accreditatie en rol RvA hierbij bekender te maken - Invoering strategisch HR met inzet van IT-tooling - Inzet netwerken / collega-instanties

Voldoende medewerkers	
Toelichting	Door tekort aan personeel het werk niet (tijdig) kunnen uitvoeren
Impact, kans en risicobereidheid (H/M/L)	Potentiële impact: H Kans: H/M Risicobereidheid: L
Mitigerende maatregelen	- Gerichte arbeidsmarktcommunicatie - Invoering strategisch HR met inzet van IT-tooling - Inzet netwerken - Het werk anders indelen

Politiek	
Toelichting	EC harmoniseert nieuwe normen niet als gevolg van (ontbrekende) afstemming met andere gremia waardoor erkenning van de accreditatie ontbreekt
Impact, kans en risicobereidheid (H/M/L)	Potentiële impact: H Kans: M Risicobereidheid: L
Mitigerende maatregelen	RvA is vertegenwoordigd in diverse gremia/lobby zowel nationaal als internationaal om de status van nieuwe normen te monitoren en eventueel te beïnvloeden

Informatiebeveiliging	
Toelichting	Onvoldoende systematisch borgen beveiliging van klant- en andere gegevens Disfunctionele e/o disfunctionerende systemen Onvoldoende kennis/bewustzijn bij medewerkers
Impact, kans en risicobereidheid (H/M/L)	Potentiële impact: H Kans: H Risicobereidheid: L
Mitigerende maatregelen	- Invoering Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO); bereiken volwassenheidsniveau 3 - Vernieuwing infrastructuur, kantoorautomatisering en business applicatielandschap - Digitalisering primair proces - Awareness programma voor medewerkers/MT; verplichte training bestuur

De risicoanalyse is een resumé van de uitgebreide RvA-risicoanalyse die jaarlijks wordt herijkt. De risicoanalyse wordt jaarlijks in een MT-overleg behandeld en eventuele aanvullende acties opgepakt. Vervolgens wordt de risicoanalyse met de raad van toezicht besproken. Bij de recente herijking is geconstateerd dat de kans op een issue op gebied van informatieveiligheid als 'hoog' wordt ingeschat.

Financiële risico's

Kredietrisico

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd in enkele grote posten of slechts enkele afnemers. De grootste opdrachtgever is verantwoordelijk voor minder dan 5% van de baten. Het kredietrisico is daardoor laag.

Liquiditeits- en kasstroomrisico's

De liquide middelen zijn verspreid over drie Nederlandse systeembanken. Door delen van onze baten vooruit te facturen zijn de kasstroomrisico's beperkt.

Fraude

Integriteit is een belangrijk element binnen de RvA-cultuur. Naast het afleggen van de eed of gelofte in het kader van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) is veel aandacht voor het voeren van een open dialoog en geven van constructieve feedback bij de (door)ontwikkeling van de Krachtige Teams. Tevens zijn beheersingsprocessen ingericht zoals een autorisatieschema voor het goedkeuren van inkopen en een vierogen-principe bij betalingen. In 2023 is een eerste opzet gemaakt van een frauderisico-analyse en zijn de risico's in vier categorieën onderverdeeld; zijnde oplichting (valsheid in geschrifte), doorbreken van functiescheiding, omkoping en diefstal. Met dit onderscheid zijn de mogelijke risico's benoemd waarvan de impact en de kans in hoog (h),midden (m) en laag (l) zijn gekwalificeerd. Vervolgens zijn de mitigerende maatregelen aangegeven, waarbij in alle gevallen het geaccepteerde restrisico laag is.

7. Resultaten

Accreditaties
In 2023 is sprake van 838 accreditaties bij circa 700 klanten. De RvA is via de Wet Aanwijzing Nationale Accreditatie-instantie (WANAI) aangewezen als de accreditatie-instantie voor Nederland ter implementatie van de Europese verordening EUR 765/2008. De RvA is een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan. De kernactiviteit van de RvA is het verlenen van accreditatiediensten. Als nationale accreditatie-instantie zorgt de RvA ervoor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten. Van de 838 verstrekte accreditaties waren 29 geheel nieuw. 265 accreditaties kenden een uitbreiding van de scope.

Jaarrekening
De stichting Raad voor Accreditatie (RvA) is een organisatie zonder winstoogmerk. De jaarrekening van 2023 sluit met een balanstotaal van EUR 7.012.658 en de staat van baten en lasten sluit met een onttrekking aan de egalisatiereserve van EUR 38.819.

Financiële informatie
Het resultaat over boekjaar 2023 is EUR 38.819 negatief. Met de onttrekking van het resultaat neemt de egalisatiereserve af met EUR 38.819.

De balans per 31 december is als volgt weer te geven:

	2023		**2022**	
	EUR 1.000	**in %**	EUR 1.000	in %
Materiële & immateriële vaste activa	**1.321**	**37**	1.425	40
Werkkapitaal	**2.221**	**63**	2.141	60
	3.542	**100**	3.566	100
Eigen vermogen	**3.324**	**94**	3.363	94
Langlopende schulden	**218**	**6**	203	6
	3.542	**100**	3.566	100

Weerstandsvermogen
Per 31 december 2023 bedraagt het weerstandsvermogen (bestaande uit een egalisatiereserve en de algemene reserve) EUR 3.324.341. Per saldo neemt het weerstandsvermogen af met EUR 38.819. De hoogte van het weerstandsvermogen biedt voldoende borging voor de continuïteit van de RvA om daarmee eventuele onvoorziene financiële risico's op te vangen.

De kortlopende financiële positie (werkkapitaal) per 31 december kan als volgt worden weergegeven:

	2023	**2022**
	EUR 1.000	**EUR 1.000**
Vlottende activa		
Vorderingen en overlopende activa	**4.580**	**4.608**
Liquide middelen	**1.112**	**832**
	5.692	**5.440**
Kortlopende schulden en overlopende passiva	**-3.471**	**-3.299**
Werkkapitaal	**2.221**	**2.141**

Gecomprimeerd overzicht baten en lasten

	Realisatie 2023 EUR 1.000	**Begroting 2023 EUR 1.000**	Realisatie 2022 EUR 1.000
Baten			
Baten uit accreditaties	**12.667**	**12.699**	**11.373**
Baten doorberekening reis- en verblijfslasten	**682**	**500**	**593**
Baten jaarlijkse bijdrage	**2.963**	**2.924**	**2.754**
Subsidiebaten overheid	**1.008**	**1.101**	**664**
Overige baten	**257**	**271**	**209**
Totale baten	**17.577**	**17.495**	**15.593**
Lasten			
Personeel	**9.268**	**9.531**	**8.926**
Lasten uitbesteed werk	**4.574**	**4.053**	**3.973**
Reis- en verblijfslasten	**664**	**505**	**632**
Afschrijvingen op vaste activa	**384**	**406**	**335**
Overige lasten	**2.731**	**2.915**	**2.080**
Totale lasten	**17.621**	**17.410**	**15.947**
Saldo van baten en lasten	**-44**	**85**	**-354**
Rente	**5**	**-**	**-5**
Resultaat	**-39**	**85**	**-359**
Mutaties bestemmingsfonds	**-**	**-**	**-62**
Mutatie egalisatiereserve na bestemming resultaat	**-39**	**85**	**-297**

Baten

De baten accreditaties zijn nagenoeg (99,8%) conform begroot.

De begrote doorberekening van de reis-en verblijfslasten zijn flink hoger dan begroot (daar staan ook nagenoeg dezelfde hogere lasten tegenover). Ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 was rekening gehouden met mogelijke reisbeperkingen vanwege corona.

In de post subsidiebaten overheid is, buiten de reguliere jaarlijkse subsidie, de subsidie ter dekking van de gerealiseerde lasten voor de projecten Werk aan Uitvoering (WAU) en het programma Informatiegestuurd Werken (IGW) verwerkt overeenkomstig de begroting.

In vergelijking met 2022 zijn de overige baten, door het geven van de ‘Wegwijs’-trainingen, consultancy overheid, projecten met andere buitenlandse accreditatieinstellingen en overige trajecten beduidend hoger.
Het aantal accreditaties bedroeg ultimo 2023: 838 (2022: 846). Per saldo een afname van 8 (- 0,9%) accreditaties (2022: + 1,6%). Ten opzichte van 2022 is de omzet accreditatie met € 1,3 miljoen gestegen, het grootste gedeelte als gevolg van de geïndexeerde prijsstijging van gemiddeld 6,1%

Lasten

De totale lasten zijn in 2023 1,2% hoger dan begroot en 10,5% hoger dan in 2022. Hierin zijn de gerealiseerde lasten voor het gesubsidieerde programma Informatiegestuurd Werken (IGW) en Werk aan Uitvoering (WaU) projecten meegenomen (2023 EUR 720.576; 2022 EUR 377.340)
De toename van de personeelslasten t.o.v. 2022 is 3,8%, dit voornamelijk als gevolg van de salarisverhoging. Mede door later en nog niet ingevulde vacatures zijn de totale personeelslasten in 2023 2,8% lager dan begroot.

Door later of nog niet ingevulde vacatures van interne Lead assessoren en een hoger dan begroot ziekteverzuim bij de interne beoordelaars zijn de lasten uitbesteed werk 12,8% hoger dan begroot. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij u naar de cijfermatige toelichting in de jaarrekening.

Vooruitblik op 2024
De begroting heeft een directe link met de implementatie en realisatie van het Strategisch Plan 2021-2025. 2024 wordt daarmee het derde volle jaar van implementatie en realisatie van het Strategisch Plan. Dit na behandeling van de Midterm Review, die resulteerde in prolongatie van de huidige strategie.

Op basis van het Strategisch Plan 2021-2025 gaan we in 2024 verder met de implementatie van de nieuwe strategie. Hiertoe is in 2022 een Roadmap ontwikkeld die het mogelijk maakt om overzicht te geven van alle verbeterinitiatieven middels een gefundeerde ordening. De Roadmap biedt met deze strakkere governance de mogelijkheid om het overzicht van alle veranderinitiatieven te bewaken, de onderlinge samenhang te borgen en de haalbaarheid te vergroten. Bovendien wordt de Roadmap ook gebruikt voor de communicatie met de collega's.

Investeringen
Ook in 2024 gaan de investeringen ten behoeve van de digitale transformatie door. Deels uit eigen middelen, deels uit subsidiestromen vanuit Werken Aan Uitvoering (WAU). De WAU is een omvangrijk interdepartementaal programma dat is opgestart naar aanleiding van de Toeslagenaffaire.

Programma Informatiegestuurd Werken (IGW)
Het programma IGW kent een zeer effectieve herstart met een nieuwe programmamanager en een bezinning op de gevolgde aanpak. Dit mede naar aanleiding van het CIO-rapport van het ministerie EZK met een paar sterke aanbevelingen op de governance en de aanpak. Deze aanpak was tot nog toe redelijk technisch van aard. Denk daarbij aan het realiseren van een technische infrastructuur, een datastructuur en het ontsluiten van databronnen. De voortgang van het programma start in 2024 met een sterke werkvisie op IGW en een doorwrocht plan van aanpak voor komende jaren. Een planning in activiteiten, tijd en geld maakt daarvan deel uit.

Komend jaar gaan we veel investeren in het versterken van de veranderdynamiek binnen de RvA. Daarmee zijn we eind 2023 begonnen met voorlichtingsbijeenkomsten en in 2024 zullen alle personeelsbijeenkomsten in het teken staan van IGW. Op deze wijze willen we alle collega's informeren en betrekken bij deze grote verandering in het werk.

Duurzaamheid
In 2023 zijn we de dialoog aangegaan binnen en buiten (met stakeholders) de RvA. In 2024 willen wij ons position statement publiceren over de wijze waarop de RvA bij wil dragen aan een duurzamere wereld.

Personele bezetting
Gezien de uitstroom van medewerkers (18 in 2023) gaan we investeren in recruitment van nieuwe collega's onder de noemer van 'arbeidsmarktbeleid'. In 2024 zullen we Performancemanagement binnen de organisatie verder inhoud geven.

Financieel
Voor de financiële vooruitblik 2024 is onderstaand de begroting 2024 weergegeven.

Gecomprimeerd overzicht begroting 2024

	Begroting 2024	Begroting 2023	Realisatie 2023
	EUR 1.000	**EUR 1.000**	**EUR 1.000**
Baten			
Baten uit accreditaties	**14.273**	12.699	12.667
Baten doorberekening reis- en verblijfslasten	**750**	500	682
Baten jaarlijkse bijdrage	**3.099**	2.924	2.963
Subsidiebaten overheid	**1.140**	1.101	1.007
Overige baten	**243**	271	257
Totale baten	**19.505**	17.495	17.577
Lasten			
Personeel	**10.501**	9.531	9.268
Lasten uitbesteed werk	**4.627**	4.053	4.574
Reis- en verblijflasten	**745**	505	664
Afschrijvingen op vaste activa	**446**	406	384
Subsidie projecten/programma lasten	**850**	811	720
Overige lasten	**2.276**	2.104	2.011
Totale lasten	**19.445**	17.410	17.621
Saldo van baten en lasten	**60**	85	-44
Rente	**-**	-	5
Resultaat	**60**	85	-39
Mutaties vanuit bestemmingsfonds	**-**	-	-
Resultaat ten gunste van egalisatie reserve	**60**	85	-39

Gebeurtenissen na balansdatum
Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden tot moment van ondertekenen van dit bestuursverslag met een grote impact op onze financiële positie.

Utrecht, 12 maart 2024

Roeland Nieuweboer, bestuursvoorzitter

Joep de Haas, bestuurder

Voor verdere gegevens over de leden van het bestuur en de raad van toezicht RvA wordt verwezen naar bijlage 1.

JAARREKENING 2023

Balans per 31 december 2023

na resultaatbestemming

		2023		2022	
		EUR	**EUR**	EUR	EUR
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	*1*	**1.172.540**		1.235.318	
Materiële vaste activa	*2*	**148.523**		189.384	
			1.321.063		1.424.702
Vlottende activa					
Debiteuren	*3*	**2.371.825**		2.307.519	
Vorderingen en overlopende activa	*4*	**2.207.815**		2.301.745	
Liquide middelen	*5*	**1.111.955**		831.708	
			5.691.595		5.440.972
			7.012.658		6.865.674
Eigen vermogen					
Egalisatiereserve	*6*	**425.454**		464.273	
Bestemmingsfondsen	*6*	**-**		-	
Overige reserves	*6*	**2.898.887**		2.898.887	
			3.324.341		3.363.160
Langlopende schulden	*7*		**217.752**		203.204
Kortlopende schulden					
Crediteuren	*8*	**735.342**		1.049.488	
Belastingen	*8*	**361.333**		393.705	
Vooruit gefactureerde baten	*8*	**101.026**		143.069	
Overige schulden	*8*	**2.272.864**		1.713.048	
			3.470.565		3.299.310
			7.012.658		6.865.674

Staat van baten en lasten over 2023

		Realisatie 2023 EUR	**Begroting 2023 EUR**	Realisatie 2022 EUR
Baten				
Baten uit accreditaties	9	**12.667.378**	**12.699.000**	11.373.130
Baten doorberekende reis- en verblijfslasten	9	**682.420**	**500.000**	592.702
Jaarbijdrage	9	**2.963.197**	**2.924.000**	2.754.517
Subsidiebaten overheid	9	**1.007.576**	**1.101.000**	664.340
Overige baten	9	**256.572**	**271.000**	208.481
Totale baten		**17.577.143**	**17.495.000**	15.593.170
Lasten				
Lonen en salarissen	*10*	**6.527.594**	**6.676.000**	6.173.860
Sociale lasten en pensioenlasten	*10*	**1.842.854**	**1.984.000**	1.840.897
Overige personeelslasten	*10*	**897.529**	**871.000**	911.509
Lasten uitbesteed werk		**4.574.108**	**4.053.000**	3.973.124
Reis- en verblijfslasten		**664.281**	**505.000**	632.240
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa*	*11*	**383.533**	**406.000**	335.097
Overige lasten	*12*	**2.731.221**	**2.915.000**	2.080.365
Totale lasten		**17.621.120**	**17.410.000**	15.947.092
Resultaat voor financiële baten		**-43.977**	**85.000**	-353.922
Rentebaten- en lasten		**5.158**	**-**	-5.553
Resultaat		**-38.819**	**85.000**	-359.475
Bestemming resultaat				
Onttrekking uit bestemmingsfonds		**-**	**-**	-62.265
Mutatie egalisatiereserve		**-38.819**	**85.000**	-297.210
		-38.819	**85.000**	-359.475

- De afschrijvingen van de aanvraagtool (€ 15.366) worden via de WaU subsidie verwerkt en zijn bij de lasten van de subsidie opgeteld.

Kasstroomoverzicht over 2023

volgens de indirecte methode

	2023		2022	
	EUR	**EUR**	EUR	EUR
Resultaat	**-38.819**		-359.475	
Aanpassingen voor:				
• Afschrijvingen	**398.898**		335.097	
• Mutatie vorderingen overlopende activa	**29.624**		-1.282.735	
• Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	**171.255**		848.146	
Kasstroom uit operationele activiteiten		**560.958**		-458.967
Investeringen in:				
• Immateriële vaste activa	**-255.788**		-469.468	
• Materiele vaste activa	**-39.471**		-16.221	
Kasstroom uit investerings-activiteiten		**-295.259**		-485.689
Financieringen in:				
• Toegekende investeringssubsidie	**79.548**		89.468	
• Egalisatie huurkorting	**-65.000**		-65.000	
Kasstroom uit financierings-activiteiten		**14.548**		24.468
Netto kasstroom		**280.247**		-920.188
Mutatie liquide middelen		**280.247**		-920.188

Mutatie liquide middelen

	2023	2022
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	**831.708**	1.751.896
Stand per 31 december	**1.111.955**	831.708
Mutatie	**280.247**	-920.188

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Algemeen
De Stichting Raad voor Accreditatie (RvA), gevestigd te Utrecht, Daalseplein 101, kvk nr. 41187815, is via de Wet Aanwijzing Nationale Accreditatie-instantie (WANAI) aangewezen als de accreditatie-instantie voor Nederland ter implementatie van de Europese verordening EUR 765/2008. De RvA is een privaatrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan. De kernactiviteit van de RvA is het verlenen van accreditatiediensten. Als nationale accreditatie-instantie zorgt de RvA ervoor dat belanghebbende partijen een gerechtvaardigd vertrouwen kunnen hebben in alle onder zijn toezicht uitgegeven conformiteitverklaringen en beoordelingsrapporten.

Verslaggevingsperiode
Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Continuïteit
De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Er is sprake van een begroting 2024 met een positief resultaat en voldoende overige reserves (weerstandvermogen) om eventuele verliezen op te vangen.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Algemene grondslagen

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Kaderwet ZBO en op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, specifiek RJ 640 ‘Organisaties-zonder-winststreven’ (RJ 640).

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Baten worden verantwoord indien alle belangrijke risico’s met betrekking tot de uitvoering van de diensten zijn overgedragen aan de afnemer.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro’s.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Transacties in vreemde valuta’s
Transacties luidend in vreemde valuta’s worden in de betreffende functionele valuta omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum.

In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden op balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum.

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, zo nodig verminderd met bijzondere waarde-verminderingsverliezen. De onderneming heeft geen in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

- **Algemeen**

De stichting maakt in de normale uitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de stichting blootstelt aan valutarisico, rente- en kasstroomrisico, reële waarde risico, marktrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de stichting een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de stichting te beperken.

- **Valutarisico**

Als gevolg van de omvang van internationale activiteiten loopt de stichting uit hoofde van in de balans opgenomen schulden een gering valutarisico.

- **Kredietrisico**

De vorderingen op opdrachtgevers zijn niet geconcentreerd, noch bij enkele grote afnemers, noch qua bedrag per debiteur. Het kredietrisico is daardoor laag. Het totaalsaldo aan vorderingen (risicobedrag) is weergegeven in de balans.

- **Prijsrisico**

De stichting heeft geen beleggingen in beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen of andere instrumenten, waarover prijsrisico wordt gelopen.

- **Liquiditeits- en kasstroomrisico's**

Gezien de liquiditeitspositie is geen sprake van noemenswaardige liquiditeits- en kasstroomrisico. Door delen van de baten vooruit te facturen zijn de liquiditeitsrisico's beperkt.

- **Reële waarde**

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

- **Saldering**

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd indien de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de stichting het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Indien sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

- **Bepaling reële waarde**

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa
Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving vindt in vijf jaar plaats (20%), conform verwachte economische levensduur, volgens de lineaire methode. Bij de post immateriële activa is onderscheid gemaakt tussen in gebruik genomen software en nog in ontwikkeling zijnde software.

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Kantoormachines : 33,33
- Kantoorinventaris : 20
- Verbouwingsinrichting : resterende looptijd huurcontract (vanaf 2015 voor 10 jaar)

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Bijzondere waardeverminderingen
Voor immateriële en materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde.

Vorderingen
Vorderingen worden na eerste opname tegen reële waarde gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, verminderd met bijzondere waardeverminderingen.

Nog te factureren bedragen aan opdrachtgevers
Nog te factureren bedragen aan opdrachtgevers betreffen verrichte werkzaamheden ten behoeve van opdrachtgevers, die nog niet gefactureerd zijn. Deze zijn gewaardeerd tegen de verwachte opbrengstwaarde. Vooruitgefactureerde voorschottermijnen zijn hierop in mindering gebracht.

Liquide middelen
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

- **Egalisatiereserve**

Op grond van de Kaderwet ZBO wordt voor het verschil tussen baten en lasten van de ZBO-activiteiten een egalisatiereserve gevormd.

- **Overige reserves**

De overige reserves zijn gevormd in de periode dat de RvA nog geen ZBO status had.

- **Bestemmingsfonds**

Bestemmingsfondsen zijn door de bestuur in overleg met de Gebruikersraad afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden. De raad van toezicht en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat hebben deze bestemmingsfondsen vervolgens goedgekeurd.

- **Bestemmingsfonds IT**

Voor de digitale ontwikkeling is een bestemmingsfonds gevormd. In deze ontwikkeling zullen de volgende stappen gezet worden: inrichten van programma- en projectmanagement, opstellen

businesscase, ontwikkeling IT-functie en de implementatie van de rapportagetool en portal, een inkoopfacturatie verwerkingsmodule, een planningsportal en een digitale ondersteuning voor werving- en selectieprocessen met name gericht op inhoudelijke experts voor onze beoordelingsteams.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De langlopende schulden zijn schulden die langer dan een jaar zullen uitstaan. Het betreft de egalisatie huurkorting (ouder dan een jaar) en de vooruitontvangen subsidie op geactiveerde projecten.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Pensioenen
De stichting heeft een collectieve pensioenregeling bij een verzekeraar. Het is een pensioenregeling op basis van beschikbare premie. De medewerker bouwt een persoonlijk spaarsaldo op, dat zijn eigendom blijft. Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. De pensioenpremie wordt op basis van een leeftijdsstaffel bepaald.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengstverantwoording
Baten wordt alleen verantwoord als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de stichting zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden geschat. De opbrengsten accreditaties en -kosten worden als baten en lasten in de staat van baten en lasten verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. De jaarbijdragen zien toe op een jaar en worden ook in dat jaar verantwoord.

Subsidies (reguliere en op projectenbasis)
Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden toegekend en dat de stichting zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de stichting gemaakte kosten worden evenredig als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden als langlopende schuld verantwoord en evenredig aan de afschrijvingen van de materiële vaste activa verwerkt in de staat van baten en lasten.

Lasten uitbesteed werk
Hieronder zijn begrepen de direct aan de baten uit accreditaties toerekenbare lasten.

Belastingen
Sinds 1 januari 2010 is RvA een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) geworden. RvA valt onder de vrijstelling van de wet vennootschapsbelasting 1964 artikel 2 lid 7.

Transacties met verbonden partijen
Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. Niet-marktconforme transacties met verbonden partijen hebben niet plaatsgevonden.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Activa in ontwikkeling	Software	Totaal
	EUR	EUR	EUR
Immateriële vaste activa			
Stand per 1 januari			
Aanschafwaarde	**89.468**	**1.846.672**	**1.936.140**
Cumulatieve afschrijvingen	**-**	**-700.822**	**-700.822**
Boekwaarde	**89.468**	**1.145.850**	**1.235.318**
Ingebruikname	**-89.468**	**89.468**	**-**
Investeringen	**44.576**	**211.212**	**255.788**
Af: Afschrijvingen	**-**	**-318.566**	**-318.566**
Stand per 31-12-2023			
Aanschafwaarde	**44.576**	**2.147.352**	**2.191.928**
Cumulatieve afschrijvingen	**-**	**-1.019.388**	**-1.019.388**
Boekwaarde 31-12-2023	**44.576**	**1.127.964**	**1.172.540**

De aanschafwaarde bestaat uit EUR 330.672 voor het ERP-systeem (AllSolutions), voor EUR 1.816.680 aan de rapportagetool (EUR 981.290), planningstool (EUR 416.000), aanvraagtool (EUR 184.390) en de harmonisatiescopes (EUR 235.000). De activa in ontwikkeling betreft de doorontwikkeling van de planningstool en de aanvraagtool (die is in 2023 in gebruik genomen).

2. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Verbouwings-inrichting EUR	Kantoor-machines EUR	Kantoor-inventaris EUR	Totaal EUR
Materiële vaste activa				
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	**438.881**	**258.566**	**190.600**	**888.047**
Cumulatieve afschrijvingen	**-326.370**	**-185.299**	**-186.993**	**-698.662**
Boekwaarde	**112.511**	**73.267**	**3.607**	**189.385**
Investeringen	**-**	**30.148**	**9.323**	**39.471**
Af: Afschrijvingen	**-40.800**	**-35.701**	**-3.832**	**-80.332**
Desinvesteringen		**7.146**		**7.146**
Cum. afschrijving desinvesteringen		**-7.146**		**-7.146**
Stand per 31-12-2023				
Aanschafwaarde	**438.881**	**281.568**	**199.923**	**920.372**
Cumulatieve afschrijvingen	**-367.170**	**-213.854**	**-190.825**	**-771.849**
	71.711	**67.714**	**9.098**	**148.523**

Vlottende activa

3. Debiteuren

	31-12-2023 EUR	31-12-2022 EUR
Opdrachtgevers	**2.413.159**	2.325.988
Voorziening voor oninbaarheid	**-41.334**	-18.469
	2.371.825	2.307.519

4. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Nog te factureren (beoordeling nog niet afgerond)	**901.535**	1.243.921
Nog te factureren (beoordeling gereed)	**923.979**	874.449
Vorderingen uit hoofde van opdrachten overheid	**56.200**	57.400
Vooruitbetaalde lasten en vooruitontvangen facturen	**247.951**	53.491
Overlopende activa	**78.150**	72.484
	2.207.815	2.301.745

Geen van de vorderingen heeft een looptijd van langer dan een jaar.

5. Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Bankiers, rekening-courant	**539.001**	260.599
Bankiers, spaarrekeningen	**572.466**	570.535
Kas	**488**	574
Stand ultimo	**1.111.955**	831.708

De spaarrekeningen zijn verdeeld over 3 Nederlandse systeembanken. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

6. Eigen vermogen

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Egalisatie reserve		
Stand per 1 januari	**464.273**	**761.483**
Uit resultaatbestemming	**-38.819**	**-297.210**
Stand ultimo	**425.454**	**464.273**

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Bestemmingsfonds IT-project		
Stand per 1 januari	**-**	**62.265**
Toevoeging uit resultaatbestemming	-	-
Onttrekking uit resultaatbestemming	**-**	**-62.265**
Stand per 31 december	-	-

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Overige reserve		
Stand per 1 januari	**2.898.887**	2.898.887
Resultaatbestemming	**-**	-
Stand ultimo	**2.898.887**	2.898.887
Totaal eigen vermogen ultimo	**3.324.341**	3.363.160

7. Langlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
Egalisatie huurkorting (> 1 jaar)	**EUR**	EUR
Stand per 1 januari	**113.732**	178.732
Vrijval	**-65.000**	-65.000
Stand ultimo	**48.732**	113.732
Vooruit ontvangen subsidie op geactiveerde projecten		
Stand per 1 januari	**89.468**	-
Toegekende investeringssubsidie	**94.922**	89.468
Realisatie boekjaar	**-15.366**	-
Stand ultimo	**169.020**	89.468
Totaal Langlopende schulden	**217.752**	203.200

De toegekende investeringssubsidie betreft de dekking van de gemaakte lasten van de ontwikkeling van de aanvraagtool in het kader van de subsidie Werk aan Uitvoering.

8. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Crediteuren	**735.342**	**1.049.488**
Belastingen, premies sociale verzekering en pensioen		
Loonbelasting en sociale verzekering	**203.891**	213.407
Omzetbelasting	**154.829**	180.298
Pensioen	**2.613**	-
	361.333	393.705
Vooruit gefactureerde baten	**101.026**	143.069

	31-12-2023	31-12-2022
	EUR	EUR
Overige schulden		
Te verwachten nota's beoordelaars inzake reeds verrichte werkzaamheden ten behoeve van onderzoeken	**456.024**	315.553
Vakantiegelden en –rechten, eindejaarsuitkering	**681.405**	649.457
Egalisatie huurkorting	**65.000**	65.000
Nog te besteden subsidiegelden (IGW en WaU)	**651.111**	349.023
Nog te ontvangen inkoopfacturen overige bedrijfslasten	**277.534**	246.506
Overige	**141.790**	87.509
	2.272.864	1.713.048

De kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur
De stichting is in 2015 verhuisd naar een kantoorgebouw aan het Daalseplein (Utrecht). De huurverplichting is aangegaan voor een periode van tien jaar en loopt af op 1 september 2025. Jaarlijks bedraagt de huur inclusief huurkorting en service kosten EUR 472.000 (index 2015).

Bankgarantie
In verband met bovenstaande huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ter waarde van EUR 85.000.

Overige verplichtingen
De stichting is in het kader van de normale uitoefening van haar activiteiten met leveranciers verplichtingen met een looptijd van in beginsel 66 maanden met ingang van mei 2021 aangegaan voor o.a. huurcopiers, dienstverlening e.d. De totale jaarlijkse verplichtingen bedragen ongeveer EUR 5.000.

In 2016 heeft de stichting, ingaande 1 september 2016 een "overeenkomst voor gebruiksrecht en diensten" in het kader van het bestaande automatiseringssysteem getekend. De overeenkomst is voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van tenminste 6 maanden. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer EUR 138.000 bedragen.

In 2019, na een aanbestedingstraject, heeft de stichting ingaande 9 oktober 2019 voor de duur van 4 jaar, met het recht vier keer een jaar te verlengen, een overeenkomst getekend met betrekking tot het beheer van de centrale infrastructuur en digitale werkplekken. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer EUR 281.000 bedragen.

Eind 2019, na een aanbestedingstraject, heeft de stichting ingaande 17 december 2019 voor de duur van 5 jaar een overeenkomst voor de ontwikkeling en gebruik van een audit-rapportagetool, planningstool en klant- en bronscopetool. De vergoeding, direct afgeleid van het aantal en soort gebruikers, zal op jaarbasis ongeveer EUR 95.000 bedragen.

In 2023, na een aanbestedingstraject, heeft de stichting, ingaande 5 mei 2023 voor de duur van tenminste 2 jaar een "raamovereenkomst brokerdienstverlening inhuurkrachten" voor het ontzorgen bij de inhuurbehoefte. De omvang van de verplichting (in €) is afhankelijk van de inhuurbehoefte van de RvA gedurende de looptijd van het contract. De stichting heeft de mogelijkheid tot verlenging met 2 jaar (t/m 4-5-2027).

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

9. Baten

	Realisatie 2023 EUR	**Begroting 2023 EUR**	Realisatie 2022 EUR
Baten			
Baten uit accreditaties a)	**12.667.378**	**12.699.000**	11.373.130
Baten doorberekende reis- en verblijfslasten b)	**682.420**	**500.000**	592.702
Jaarbijdrage	**2.963.197**	**2.924.000**	2.754.517
Subsidiebaten overheid			
Reguliere subsidie c)	**287.000**	**290.000**	287.000
Subsidiebaten projecten d)	**720.576**	**811.000**	377.340
Subtotaal subsidiebaten overheid	**1.007.576**	**1.101.000**	664.340
Overige baten e)	**256.572**	**271.000**	208.481
Totale baten	**17.577.143**	**17.495.000**	15.593.170

a) De realisatie van de baten accreditatie is 99,8% van de begrote baten accreditatie.

b) Ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 was rekening gehouden met mogelijke reisbeperkingen vanwege corona. Zie ook de daaraan gerelateerde reis- en verblijfskosten.

c) De subsidie staat met name voor de voorlichtingsactiviteiten die de RvA nationaal en internationaal uitvoert in het kader van de WANAI. Voor de vaststelling dient de RvA (half)jaarlijks verantwoording af te leggen. De subsidie 2022 is door EZK vastgesteld.

d) De in 2022 en 2023 toegekende subsidies voor Werken aan Uitvoering (WaU) en Informatiegestuurd Werken (IGW) zijn ten dele gerealiseerd. Met name door de overstap naar een nieuwe softwareleverancier is vertraging ontstaan in de realisatie van de WaU projecten. Voor de WaU dient de RvA de activiteiten uit te voeren overeenkomstig het ingediende projectplan en na afloop van de projectperiode een eindverantwoording in te dienen bij het Ministerie van EZK.
Ten aanzien van de IGW is sprake van een subsidie met een meerjarige looptijd, waarbij tussentijds financieel en inhoudelijk gerapporteerd moet worden aan het Ministerie van EZK. De activiteiten moeten overeenkomst het goedgekeurde projectplan worden uitgevoerd. Na afloop van de looptijd van het project dient een eindverantwoording bij het Ministerie van EZK te worden ingediend, voorzien van een accountantsverklaring. Hierbij is sprake van een door de subsidieverstrekker verstrekt controleprotocol.

e) De in 2022 ontwikkelde ‘Wegwijs’ trainingen zijn in 2023 voortgezet. Verder zijn er baten voor consultancy overheid, ondersteuning van andere accreditation bodies (AB’s) en vergoedingen vanuit de European co-operation for Accreditation (EA). De opbrengsten voor opgestarte ontwikkeltrajecten als Biobanking en Cybersecurity worden in 2024 en volgende jaren verwacht.

10. Personeelslasten

	Realisatie 2023 EUR	**Begroting 2023 EUR**	Realisatie 2022 EUR
Salarissen a)	**6.734.808**	**6.936.000**	6.397.507
Geactiveerde/subsidiabele salarislasten b)	**-207.214**	**-260.000**	-223.647
Salarislasten	**6.527.594**	**6.676.000**	6.173.860
Sociale lasten c)	**1.007.852**	**1.096.000**	1.027.336
Pensioenlasten	**835.002**	**888.000**	813.561
Subtotaal sociale lasten en pensioenlasten	**1.842.854**	**1.984.000**	1.840.897
Reis- en autolasten d)	**231.055**	**176.000**	160.209
Uitzendkrachten/uitbesteed werk e)	**210.245**	**150.000**	240.274
Overige personeelslasten f)	**456.229**	**545.000**	511.026
Subtotaal overige personeelslasten	**897.529**	**871.000**	911.509
	9.267.977	**9.531.000**	8.926.266

a) Door nog niet ingevulde of later ingevulde vacatures zijn de salarislasten lager dan begroot.
b) De gemaakte interne uren bij de ontwikkeling van de softwaretools zijn geactiveerd waarbij deze activering in mindering is gebracht op de salarislasten.
Daarnaast worden de verrichtte werkzaamheden van de interne medewerkers op de subsidies voor Werk aan Uitvoering en Informatie gestuurd Werken vergoed vanuit deze subsidies. Door vertraging in de realisatie van de WaU projecten als gevolg van de overstap naar een nieuwe softwareleverancier lager dan begroot.
c) De sociale lasten zijn lager dan begroot. Naast lagere salarislasten wordt bij de begroting voor 2023 wordt uitgegaan van de percentage aan werkgeverslasten van het dan lopende boekjaar (2022 in deze). Het definitieve percentage aan werkgeverslasten is in 2023 lager dan in 2022.
d) In de begroting van 2023 is nog voor een klein deel rekening gehouden met Corona reismaatregelen en daardoor is het woon-werk (trein)verkeer lager begroot.
e) Door vacatures later of niet in te vullen, zijn meer dan begroot, inhuurkrachten ingezet.
f) De lager dan begroot uitgevallen overige personeelslasten betreffen vooral de onderschrijding van wervingslasten, doorschuiven van HR projecten en over de gehele linie aan overige personeelslasten een onderschrijding van de begroting.

Gedurende het jaar bedroeg het gemiddeld aantal personeelsleden in loondienst van de stichting, omgerekend naar voltijd-equivalenten (z.g.n. FTE's)	**97**	96
De medewerkers, in aantallen, in loondienst per 31 december 31 december bedraagt	**109**	107

11. Afschrijvingen

	Realisatie 2023 EUR	**Begroting 2023 EUR**	Realisatie 2022 EUR
Immateriële activa			
Software	**303.200**	**320.000**	238.333

	Realisatie 2023 EUR	**Begroting 2023 EUR**	Realisatie 2022 EUR
Materiële vaste activa			
Verbouwingsinrichting	**40.800**	**42.000**	40.800
Kantoormachines	**35.701**	**42.000**	53.732
Kantoorinventaris	**3.832**	**2.000**	2.232
	80.333	**86.000**	96.764

12. Overige lasten

	Realisatie 2023 EUR	**Begroting 2023 EUR**	Realisatie 2022 EUR
Assessorbeheer a)	**113.470**	**175.000**	68.802
Huisvesting b)	**447.042**	**490.000**	448.888
Bureaulasten	**47.403**	**69.000**	57.418
Bestuur en commissie	**153.663**	**160.000**	135.180
Voorlichting c)	**89.069**	**148.000**	31.035
Reis-, vergader- en representatielasten	**87.033**	**60.000**	42.687
Externe adviseurs	**68.199**	**60.000**	51.645
Accountant & financiële verslaglegging	**66.436**	**45.000**	42.525
Contributies	**83.046**	**70.000**	73.410
ICT	**834.267**	**807.000**	673.631
Digivisieprojecten (vanuit bestemmingsfonds)	**-**	**-**	62.265
Subsidiegerelateerde lasten d)	**720.576**	**811.000**	377.340
Overige lasten	**21.018**	**20.000**	15.540
	2.731.221	**2.915.000**	2.080.365

a) Mede door het zoeken naar goedkopere alternatieven voor diverse kennis- en opleidingsdagen (zonder kwalitatieve inperking) zijn de kosten lager dan begroot.
b) Bij het opmaken van de begroting is rekening gehouden met investeringen in aanpassingen van de kantoorruimte.
c) Mede door een digitale opzet van het Publieksverslag zijn de kosten lager uitgevallen dan begroot. Daarnaast is het begrote communicatieplan deels uitgevoerd. Realisatie van de plannen zullen in 2024 verder gevolg krijgen.
d) Hierin zijn de lasten opgenomen die betrekking hebben op het subsidieproject WaU en het programma IGW. De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot door vertraging in verband met het overstappen naar een andere softwareleverancier.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden tot moment van ondertekenen van dit bestuursverslag met een grote impact op onze financiële positie.

WNT-verantwoording 2023 Stichting Raad voor Accreditatie (RvA)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Raad voor Accreditatie (RvA). Het voor Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 EUR 223.000 (Dit betreft het algemeen WNT-maximum).

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**Mr. R.D. (Roeland) Nieuweboer**	**Mr. J.A.W.M. (Joep) de Haas**
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Lid bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31-12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	189.066	165.375
Beloningen betaalbaar op termijn	18.009	21.317
Subtotaal	207.075	186.692
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	207.075	186.692
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**Mr. R.D. (Roeland) Nieuweboer**	**Mr. J.A.W.M. (Joep) de Haas**
Functiegegevens	Voorzitter bestuur	Lid bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31-12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	184.808	162.944
Beloningen betaalbaar op termijn	15.877	18.136
Subtotaal	200.685	181.080
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
Bezoldiging	200.685	181.080

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy**	**Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek**
Functiegegevens	Voorzitter	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1- 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	21.600	14.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
bedragen x € 1	**Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy**	**Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek**
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1- 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging		
Bezoldiging	18.720	12.479
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600

Gegevens 2023			
bedragen x € 1	**Dr. J. (Jaap) van den Heuvel**	**Ir. P.F. (Peter) van Rhede van der Kloot**	**R.P.J. (Ron) de Mos**
Functiegegevens	lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	14.400	14.427	14.400
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging			
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022	lid	Lid	Lid

bedragen x € 1	Dr. J. (Jaap) van den Heuvel	Ir. P.F. (Peter) van Rhede van der Kloot	R.P.J. (Ron) de Mos
Functiegegevens	lid	lid	lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12	15/10 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	12.479	12.479	12.479
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	21.600	21.600

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Niet van toepassing.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Er zijn in 2023 (evenals 2022) geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Ondertekening jaarrekening

Utrecht, 12 maart 2024

Mr. R.D. (Roeland) Nieuweboer
Bestuursvoorzitter

Mr. J.A.W.M. (Joep) de Haas
Bestuurder

Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy
Voorzitter raad van toezicht

Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek
Vicevoorzitter raad van toezicht

Dr. J. (Jaap) van den Heuvel
Raad van toezicht

R.P.J. (Ron) de Mos
Raad van toezicht

Ir. P.F. (Peter) van Rhede van der Kloot
Raad van toezicht

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

mazars

Orteliuslaan 1051
Postbus 8118 3503 RC
Utrecht T: 088 277 19 08
gijsbert.juffer@mazars.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie (RvA)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het eigen vermogen van Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, artikel 35 lid 1 van de Kaderwet Zelfstandige Bestuursorganen (Kaderwet ZBO) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering Topinkomens (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2023 in alle van materieel zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Accountantsprotocol Stichting Raad voor Accreditatie d.d. 8 mei 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol Stichting Raad voor Accreditatie d.d. 8 mei 2023, de Kaderwet ZBO en de Regeling Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

mazars

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de raad van toezicht;
- het bestuursverslag;
- de bijlage: gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

mazars

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, artikel 35 lid 1 van de Kaderwet ZBO en de bepalingen krachtens en van de Wet normering topinkomens (WNT).

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties in overeenstemming met de voor Stichting Raad voor Accreditatie (RvA) relevante wet- en regelgeving zoals opgenomen in het Accountantsprotocol Stichting Raad voor Accreditatie d.d. 8 mei 2023.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

mazars

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol Stichting Raad voor Accreditatie d.d. 8 mei 2023, de Kaderwet ZBO, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude en van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn , het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

mazars

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Utrecht, 13 maart 2024

Mazars N.V.

Was getekend

G. Juffer RA

Bijlage 1 - Gegevens leden raad van toezicht en bestuur RvA

Aftreedschema per 31 december 2023

Raat van toezicht	(Her)benoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy (voorzitter)	01-12-2021	01-12-2024	1 maal
Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek (vicevoorzitter)	14-03-2022	14-03-2025	nee
Dr. J. (Jaap) van den Heuvel	01-08-2023	01-08-2026	nee
R.P.J. (Ron) de Mos	15-10-2023	15-10-2026	1 maal
Ir. P.F. (Peter) van Rhede van der Kloot	31-08-2023	31-08-2026	nee

Raad van bestuur	Herbenoemd op:	Benoeming tot:	Herbenoeming mogelijk na afloop huidige termijn
Mr. R.D. (Roeland) Nieuweboer (voorzitter)	22-06-2023	22-06-2027	Onbeperkt
Mr. J.A.W.M. (Joep) de Haas	22-06-2023	22-06-2027	Onbeperkt

Opgaaf van activiteiten over gehele boekjaar 2023

Raad van toezicht

Mr. Y.C.M.T. (Yvonne) van Rooy (voorzitter, aandachtsgebied governance / HR)

Hoofdfunctie
Directeur/eigenaar Yvorooij b.v.

Nevenfuncties
Voorzitter raad van commissarissen Philips Electronics Nederland BV
Lid bestuur Instituut GAK
Lid bestuur Stichting Continuïteit PostNL
Vicevoorzitter raad van commissarissen Fuji Europe
Vicevoorzitter raad van toezicht ’s Heeren Loo
Voorzitter Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen
Voorzitter Stichting Beschermers NMKV
Lid bestuur Stichting Administratiekantoor continuïteit ABN AMRO Bank

Dr. ir. I. (Ineke) Mastenbroek (vicevoorzitter, aandachtsgebied Financiën)

Hoofdfunctie
Eigenaar IMagribusiness-advies

Nevenfuncties
Lid bestuur Stichting Exploitatie Reservegronden Flevoland
Lid raad van toezicht Stichting Hemus
Voorzitter raad van advies Skal Biocontrole
Lid raad van toezicht Stichting Batavialand
Voorzitter bestuur Stichting Groene Erkenningen

Dr. J. (Jaap) van den Heuvel (aandachtsgebied Kwaliteit / IT)

Hoofdfunctie
Directeur/eigenaar Jaap van den Heuvel, Interim Management & Consulting Healthcare
Interim-voorzitter raad van bestuur Sint Maartenskliniek

Ir. P.F. (Peter) van Rhede van der Kloot (aandachtsgebied HR/OR)

Hoofdfuncties
Directeur/eigenaar L'Enclos B.V.

Nevenfuncties
Voorzitter Vereniging van Nederlandse Glasfabrikanten
Bestuurder Algemeen Bestuur Bouwend Nederland (namens de vakgroep GBO)
Bestuurder Stichting Behoud Hoogaars
Lid Algemeen Bestuur VNO-NCW

R.P.J. (Ron) de Mos (aandachtsgebied IT / Financiën)

Hoofdfunctie
Directeur/eigenaar Ron de Mos Advies

Nevenfuncties
Voorzitter raad van advies Nextview
Lid raad van toezicht Hogeschool van Amsterdam
Lid raad van commissarissen Wastevision Holding/BBF Holding
Lid raad van commissarissen Valori (tot 17 februari 2023)
Strategisch adviseur Numa Group en Freeday
Lid raad van advies S4Energy (tot 1 februari 2023)
Strategisch adviseur Usoft
Voorzitter Stichting Centrum Arbeidsmarktvraagstukken ICT
Executive Coach NGL International
Ambassadeur Net 4Kids en MamaZoeloe Foundations
Bestuurslid Stichting IT Campus Rotterdam
Lid raad van toezicht Stichting Utrecht Tech Community
Industry Expert bij Four IT (MG Partners)
Voorzitter raad van advies Smartshore Ability

Raad van bestuur

Mr. R.D. (Roeland) Nieuweboer

Hoofdfunctie
Voorzitter raad van bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie (RvA)

- Member of the Executive Board van de EA

Mr. J.A.W.M. (Joep) de Haas

Hoofdfunctie
Lid raad van bestuur van Stichting Raad voor Accreditatie (RvA)

- Geen nevenfuncties-